

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken, de Minister van Defensie en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking over de **Artikel 100-bijdrage aan maritieme veiligheid Rode Zee (Kamerstuk 29 521, nr. 471)**.

De fungerend voorzitter van de commissie,
De Roon

Adjunct-griffier van de commissie,
Dekker

Nr	Vraag
1	Kunt u toelichten of dezelfde discussie over een militaire veiligheidsinzet binnen Operation Prosperity Guardian (OPG) en Operatie Aspides nu ook in andere landen speelt?
2	Hoe verhoudt de Nederlandse veiligheidsinzet qua duur en omvang zich tot de inzet van andere Europese landen binnen Operation Prosperity Guardian en Operatie Aspides?
3	Aangezien de Nederlandse inzet vrij kort van duur is, maar er geen reden is om aan te nemen dat de Houthi's snel zullen stoppen, hoe zet Nederland zich binnen de verschillende coalities in om langdurige veiligheid in de Rode Zee te garanderen?
4	Aangezien de aanvallen op schepen van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk toenamen op het moment dat zij militaire middelen gebruikten tegen de Houthi's, hoe hoog schat u de kans dat Nederlandse vrachtschepen ook meer een doelwit gaan worden?
5	Op welke manier heeft de huidige situatie en instabiliteit in Gaza en de rest van het Midden-Oosten volgens u effect op de veiligheidsdreiging en stabiliteit van de missie?
6	Kunt u een nadere toelichting geven op de kosten van € 120 miljoen?
7	Welk deel van de kosten van € 120 miljoen zijn eenmalige op- en afschaalkosten?
8	Zouden de gemiddelde kosten per dag van € 4 miljoen (€ 120 miljoen / 25 dagen) lager worden, indien de duur van de missie langer zou worden?
9	Waaruit bestaat de geweldsinstructie?
10	Waaruit bestaan de Rules of Engagement?
11	Klopt het dat de geweldsinstructie een uitwerking is van de over het algemeen vastgestelde Rules of Engagement?
12	Is de Nederlandse geweldsinstructie afgestemd op de andere deelnemende landen?
13	Hoe beoordeelt u het risico dat de Houthi's of haar bondgenoten (Iran) overgaan tot aanvallen met drones of raketten op Westerse militairen, bijvoorbeeld in Irak, in reactie op de toenemende militaire activiteiten van het Westen?
14	Welke havens zijn beschikbaar om naartoe uit te kijken in het geval van een medisch- of materieel noodgeval? Welke afspraken zijn hierover met de landen in de regio gemaakt?
15	Wat zijn volgens u de beweegredenen van de Houthi's voor hun aanvallen? Kunt u een onderbouwing geven voor deze bewering, gebaseerd op onder meer gesprekken en denktanks, zoals genoemd in de technische briefing?
16	Hoeveel aanvallen zijn er de afgelopen maanden uitgevoerd door de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk op doelen in Jemen? En zou u specifiek kunnen aangeven welke doelen bij deze aanvallen zijn getroffen? Bij hoeveel van deze aanvallen was Nederland betrokken?
17	Op welke manier wordt Nederland, als ondersteuner van de Amerikaans-Britse aanvallen, op de hoogte gehouden van de doelen die worden aangevallen en de consequenties van deze aanvallen?
18	Op welke wijze wordt er onderzoek uitgevoerd naar (mogelijke) burgerslachtoffers als gevolg van de aanvallen?
19	Hoeveel slachtoffers zijn er gevallen bij deze aanvallen en kunt u aangeven hoeveel van deze slachtoffers burgers waren of in welke gevallen dat nog onduidelijk of onbekend is?

- 20 Bestaat er een aangewezen instelling of mechanisme waar burgers in Jemen die slachtoffer zijn geworden van deze luchtaanvallen, zich toe kunnen wenden voor bijvoorbeeld compensatie? Zo niet, waarom niet?
- 21 Wat is uw reactie op de zorgen van hulporganisaties in Jemen over nadelige gevolgen van luchtaanvallen voor humanitaire hulpverlening? Wordt humanitaire hulpverlening inderdaad gehinderd door deze aanvallen?¹
- 22 Wat is de herkomst van het wapenarsenaal van de Houthi's? Bestaat er inzicht in hoe zij worden bewapend, inclusief informatie over aanvoerkanalen en betrokken partijen? Is er nog steeds sprake van aanvoer, en, zo ja, hoe wordt dit georganiseerd en door wie, en wat zijn de bronnen van deze informatie?
- 23 Aangezien het lijstje van aanvallen op schepen geen schip bevat onder de Nederlandse vlag of met een Nederlandse eigenaar, betekent dit dat Nederland momenteel geen doelwit is voor de Houthi's? Is er een risicoanalyse uitgevoerd om te bepalen of deze missie Nederland tot een potentieel doelwit kan maken? Kunt u analyse en verkregen adviezen sturen die u hierover heeft ontvangen of opgesteld?
- 24 Kan in het geval van escalatie de Zr.Ms. Tromp anders ingezet worden in plaats van defensief? Wat voor acties zouden dat kunnen zijn?
- 25 Wat zijn de risico's van deze missie met betrekking tot verdere escalatie in de regio? Kunt u uw risicoanalyse en ontvangen adviezen hierover sturen?
- 26 Aangezien de Zr.Ms. Tromp in principe niet is uitgerust voor het ad hoc uitschakelen van doelen op land, wat werd er tijdens de technische briefing bedoeld, toen gezegd werd dat het uitsluiten van bepaalde geweldstoepassingen niet mogelijk is? Wat zijn mogelijke scenario's?
- 27 Welke diplomatieke stappen zijn er tot nu toe ondernomen in reactie op de situatie met de Houthi's, en welke stappen worden momenteel nog genomen? Kunt u een zo volledig mogelijk overzicht sturen van deze diplomatieke inspanningen?
- 28 Tijdens de briefing werd aangegeven dat er een VN-mandaat is voor deze missie, gebaseerd op het VN-zeerechtverdrag (UNCLOS) en VN-resolutie 27-20, wat houdt het precieze VN-mandaat van deze missie in?
- 29 Met betrekking tot het belang van het behouden van vrije doorvaart, kunt u de Kamer informeren over de huidige investeringen van Nederland, inclusief personeel en materiële middelen, zoals schepen, die worden ingezet om dit doel te bereiken?
- 30 Hoe draagt het kabinet bij aan de-escalatie in de regio?
- 31 Welke werkzaamheden heeft onze stafofficier tot op heden bij Prosperity Guardian uitgevoerd?
- 32 Zijn alle deelnemende landen aan Operation Prosperity Guardian en Aspides partij bij het UNCLOS-verdrag of zijn er uitzonderingen? Is dit daarmee de Nederlandse rechtsbasis of een die alle partijen kunnen onderschrijven?
- 33 Welke counterdronecapaciteiten heeft de Zr.Ms. Tromp? Hoe duur is het neerhalen van een onderschepde drone? Hoe duur is een drone die de houthi's gebruiken gemiddeld?
- 34 Is er verkend of er weer met Vessel Protection Detachments gewerkt kan worden? Is daarnaast gekeken welke particuliere mogelijkheden de Wet ter Bescherming Koopvaardij biedt? Welke dreigingen kunnen deze detachments wel en niet aan?

- 35 Daar waar VN-resolutie 2722 landen ook aanmoedigt om de Jemenitische kustwacht te versterken onder clause 5, betreft dat de kustwacht van de verdreven regering? Welke pogingen worden daar eventueel toe ondernomen?
- 36 Hoe zag de Nederlandse niet-operationele steun eruit? Wat was de aard van de werkzaamheden?
- 37 Willen beide strijdende partijen dit tijdelijk humanitair staakt het vuren? Kan het kabinet aan beide kanten tonen waaruit blijkt of ze dit wel of niet willen?
- 38 Hoe heeft China zich diplomatiek opgesteld ten aanzien van de aanhoudende Houthi-aanvallen op schepen in de Rode Zee? Hoe verhoudt China zich in het algemeen tot de Houthi's in Jemen?
- 39 Op welke wijze helpt Iran bij de planning en uitvoering van de Houthi-aanvallen? Zijn er eenheden van de Iraanse Revolutionaire Garde (IRGC) actief in Jemen?
- 40 Welke effecten zijn er bereikt met Operatie Poseidon Archer (OPA) en in hoeverre zijn de militaire capaciteiten van de Houthi's aangetast?
- 41 Spreekt het kabinet de Iraniërs aan op eventuele schendingen van VN-resoluties hierover? Wat is dan de reactie?
- 42 Wat voert China zoal uit rond de Rode Zee en maritieme veiligheid?
- 43 Kunt u toelichten of door de recente sterke militarisering van de Rode Zee, naast de huidige inzet ook een langdurige Nederlandse inzet besproken wordt?
- 44 Welke maatregelen worden genomen, en binnen welk(e) verband(en), om de leveranties van Iraanse drones en kruisvluchtwapens aan de Houthi's te stoppen of frustreren?
- 45 Kunt u (grofweg) een inschatting geven van de aantallen drones en kruisvluchtwapens die de Houthi's nog hebben? Hoe lang kunnen de Houthi's de aanvallen in de Rode Zee volhouden in het huidige tempo?
- 46 Is een «rechtvaardige en inclusieve vrede» wel mogelijk in Jemen zo lang de antiwesterse en antisemitische Houthi's er grotendeels de scepter zwaaien?
- 47 Hoe lang heeft de Zr.Ms. Tromp zich kunnen opwerken voor deze missie?
- 48 Hoe gaat u zich inzetten om te garanderen dat de afvoertijden bij medische noodzaak spoedig verlopen en niet de bemanning met verwondingen in gevaar brengen? Wat is de laatste van stand van zaken in de afspraken die hierover worden gemaakt?
- 49 Wanneer denkt u duidelijkheid te kunnen geven over het verkrijgen van toegang tot ziekenhuizen?
- 50 Hoe wordt de Zr.Ms. Karel Doorman bij een eventuele inzet in de Rode Zee beschermd? Is het veiligheidsrisico voor de Zr. Ms. Doorman groter aangezien dit schip over aanzienlijk minder sensoren en wapensystemen beschikt voor de luchtverdediging dan de Zr.Ms. Tromp? Valt de Zr. Ms. Doorman bij inzet voor Operatie Aspides in het hele operatiegebied ook onder de veiligheidsparaplu van Operatie Prosperity Guardian?
- 51 In hoeverre bent u ervan verzekerd dat de VS Carrier Strike Group (CSG) nog actief is tijdens de inzet van de Zr.Ms. Tromp en dat de Nederlandse militairen gebruik kunnen maken van de medische capaciteiten die de CSG te bieden heeft?
- 52 Daar waar wordt gesteld dat de kosten meerjarig ten laste komen van het Budget Internationale Veiligheid, over hoeveel jaar worden deze kosten verdeeld?

- 53 Kunt u nader specificeren waarom zo'n kortstondige deelname zoals die van de Zr.Ms. Tromp, toch 120 miljoen euro gaat kosten? Kunt u de kosten nader specificeren? Is het verbruik van luchtafweerraketten en het weer aanvullen van de munitievoorraden meegerekend in de kosten?
- 54 Bestaat er een verband tussen de Brits-Amerikaanse Operation Poseidon Archer en Operation Prosperity Guardian?
- 55 Is er een risico dat de Zr.Ms. Tromp, vergelijkbaar met het Duitse fregat Hessen, zonder munitie komt te zitten, vooral wat betreft de SM2-raket die niet meer geproduceerd wordt? Welke maatregelen worden genomen om dit risico te verminderen?
- 56 Is de Zr.Ms. Tromp in staat om zich te verdedigen tegen zeedrones (unmanned surface vehicles)?
- 57 Het kabinet geeft aan dat de Zr.Ms. Tromp toegang krijgt tot de VS CSG voor (hoogwaardige) medische zorg, zolang deze aanwezig is in het gebied. Welke concrete afspraken zijn gemaakt met bondgenoten die in de regio aanwezig zijn op het gebied van medische ondersteuning? Heeft het kabinet zicht op hoe lang de CSG nog in de Rode Zee aanwezig zal zijn, en hoe prepareert zij voldoende toegang tot medische faciliteiten wanneer de CSG niet meer aanwezig is in het gebied?
- 58 Hoe draagt de marinesamenwerking tussen Turkije-Somalië en Iran-Soedan bij aan het Nederlandse strategische perspectief op de Rode Zee-regio? Bestaat het risico dat dergelijke samenwerking de Nederlandse langetermijnbelangen, zoals vrije doorvaart en economische effecten, zal beïnvloeden?

¹ France24, 17 januari 2024, «Yemen aid groups voice «grave concern» over Red Sea escalation» (<https://www.france24.com/en/live-news/20240117-yemen-aid-groups-voice-grave-concern-over-red-sea-escalation>)